

II

(Akty, ktorých uverejnenie nie je povinné)

EURÓPSKY PARLAMENT

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU
z 28. septembra 2005,
ktorým sa prijíma štatút poslancov Európskeho parlamentu
(2005/684/ES, Euratom)

EURÓPSKY PARLAMENT,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 190 ods. 5,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 108 ods. 4,

so zreteľom na stanovisko Komisie ⁽¹⁾,

so súhlasom Rady ⁽²⁾,

kedže:

- (1) Európsky parlament pozostáva zo „zástupcov ľudu štátov, ktoré sú členmi Spoločenstva“. Títo zástupcovia sú podľa článku 190 ods. 1 Zmluvy o ES „zástupcovia ľudu štátov združených v Spoločenstve“. Tento pojem je použitý aj v článku 190 ods. 2 Zmluvy o ES (počet poslancov volených v jednotlivých členských štátoch) a v článku 190 ods. 3 Zmluvy o ES (poslanci sú volení na obdobie piatich rokov). Tieto ustanovenia, podľa ktorých sú poslanci zástupcami ľudu, vysvetľujú používanie pojmu „poslanec“ v štatúte.
- (2) Parlament má podľa prvého odseku článku 199 Zmluvy o ES právo upraviť svoje vlastné záležitosti vo svojom rokovacom poriadku pri zohľadnení tohto štatútu.
- (3) Článok 1 prijíma pojem „poslanec“ a tiež objasňuje, že štatút sa nezaobrá právami a povinnosťami poslancov, ale stanovuje pravidlá a všeobecné podmienky uplatniteľné na výkon ich mandátu.

⁽¹⁾ Stanovisko Komisie z 3. júna 2003 potvrdené podpredsedníčkou Wallströmovou počas schôdze Európskeho parlamentu 22. júna 2005.

⁽²⁾ List Rady z 19. júla 2005.

- (4) Sloboda a nezávislosť poslancov, ktoré sú upravené v článku 2 a nie sú uvedené v žiadnom ustanovení primárneho práva, by mali byť upravené právnymi predpismi. Závazky, ktoré poslanci vykonali s cieľom vzdať sa mandátu v danom čase, alebo „bianco“ vyhlásenia o ich úmysle vzdať sa mandátu v bližšie neurčenom čase, ktoré môžu politické strany použiť podľa uváženia, sa považujú za nezlučiteľné so slobodou a nezávislosťou poslanca, a preto by nemali byť právne záväzné.
- (5) Článok 3 ods. 1 nadväzuje na znenie článku 6 ods. 1 Aktu z 20. septembra 1976 o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu.
- (6) Právo iniciatívy podľa článku 5 je kľúčovým právom každého poslanca Parlamentu. Rokovací poriadok Parlamentu nesmie toto právo urobiť ničotným.
- (7) Právo na nahliadanie do spisov, ustanovené v článku 6, ktoré je už upravené v rokovacom poriadku Európskeho parlamentu, je významným prvkom výkonu mandátu poslanca, a preto by malo byť ustanovené v štatúte.
- (8) Článok 7 zabezpečuje, aby napriek protichodným snahám ostala zachovaná jazyková rôznorodosť. Akákoľvek diskriminácia niektorého z úradných jazykov by mala byť vylúčená. Táto zásada by mala platiť aj po rozšírení Európskej únie.
- (9) Podľa ustanovení článkov 9 a 10 poslanci poberajú plat za výkon svojej funkcie. V máji 2000 predložila skupina odborníkov, ktorú zvolal Európsky parlament, v súvislosti s výškou platu štúdiu, podľa ktorej je plat vo výške 38,5 % platu sudcu Súdneho dvora Európskych spoločenstiev oprávnený.
- (10) Keďže plat, plat poslanca, ktorý je vyplácaný po zániku jeho mandátu, ako aj starobný, invalidný a pozostalostný dôchodok sa financujú zo všeobecného rozpočtu Európskej únie, mali by podliehať dani v prospech Spoločenstiev.
- (11) Vzhľadom na osobitnú situáciu poslancov, najmä neexistenciu povinnosti mať bydlisko v blízkosti miest práce Parlamentu, a ich osobitné vzťahy k štátu, v ktorom boli zvolení, by mali mať členské štáty možnosť uplatniť vlastné vnútroštátne daňové predpisy na plat, plat poslanca, ktorý je vyplácaný po zániku jeho mandátu, ako aj starobný, invalidný a pozostalostný dôchodok.
- (12) Článok 9 ods. 3 je potrebný, pretože strany často očakávajú, že časť plnení, ktoré sú uvedené v odsekoch 1 a 2, sa použije na ich účely. Tento spôsob financovania strán treba odsúdiť.
- (13) Účelom platu poslanca, ktorý je vyplácaný po zániku jeho mandátu, ktorý je predpokladaný v článkoch 9 ods. 2 a v článku 13, je najmä preklopenie obdobia medzi zánikom mandátu poslanca a začiatkom jeho pôsobenia na inej pozícii. Tento účel zaniká, ak bývalý poslanec začne vykonávať iný mandát alebo funkciu v orgáne verejnej moci.
- (14) Vzhľadom na vývoj v oblasti starobných dôchodkov v členských štátoch sa zdá byť vhodné, že bývalý poslanec má nárok na starobný dôchodok po dosiahnutí 63. roku života. Právna úprava v článku 14 platí bez toho, aby bola dotknutá právomoc členských štátov vziať do úvahy tento starobný dôchodok pri stanovení výšky starobných dôchodkov podľa vnútroštátnych právnych predpisov.
- (15) Ustanovenia, ktoré sa týkajú pozostalostných dôchodkov, sú v zásade v zhode s platnou právnou úpravou v Európskom spoločenstve. Nárok na vdovský a vdovecký dôchodok pre pozostalého/ pozostalú manžela/manželku, ktorý(á) uzavrel(a) ďalšie manželstvo, vychádza z modernej myšlienky, že ide o osobnú dávku a jej účelom nie je iba „zabezpečenie“. Nárok naň nevylučuje ani skutočnosť, že je pozostalý(á) manžel/manželka „zabezpečený(á)“ vlastným príjmom alebo majetkom.

- (16) Článok 18 je potrebný, pretože v prípade nadobudnutia účinnosti štatútu prestanú členské štáty nahrádzať náklady, ktoré vzniknú poslancom v dôsledku choroby, a príspevky na zdravotné poistenie. Tieto plnenia sa často poslancom poskytujú aj po zániku ich mandátu.
- (17) Ustanovenia o náhrade výdavkov musia zohľadňovať zásady, ktoré stanovil Súdny dvor Európskych spoločenstiev v rozsudku vo veci Lord Bruce ⁽³⁾. Podľa týchto ustanovení môže Parlament vyplatiť náhrady vo vhodných prípadoch na základe paušálnej sumy, aby sa znížili náklady na administratívu, ktoré sú spojené so systémom posúdenia jednotlivých výdavkových položiek. Tento systém zodpovedá usporiadanej administratíve.
- (18) Predsedníctvo Parlamentu schválilo 28. mája 2003 súbor nových pravidiel týkajúcich sa uhrádzania výdavkov a príspevkov poslancom na základe skutočných výdavkov, ktoré majú nadobudnúť účinnosť spolu s týmto štatútom.
- (19) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby právna úprava, podľa ktorej je postavenie poslanca Európskeho parlamentu pri výkone mandátu v svojom členskom štáte na rovnakej úrovni ako postavenie poslancov národných parlamentov, zostala zachovaná. Tento problém nie je možné vyriešiť s ohľadom na existenciu množstva rozdielnych právnych úprav v členských štátoch. Bez takejto právnej úpravy by bol výkon mandátu poslanca Európskeho parlamentu v členskom štáte, v ktorom bol zvolený, podstatne obmedzený alebo nemožný. Efektívny výkon mandátu je aj v záujme členských štátov.
- (20) Úprava v článku 25 ods. 1 je potrebná, pretože množstvo rozdielnych vnútroštátnych právnych úprav, ktorým dosiaľ podliehali poslanci, znemožňovalo riešenie všetkých problémov na európskej úrovni súvisiacich s prechodom zo starého na nový európsky systém. Možnosť výberu pre poslancov znemožní, aby boli práva poslancov obmedzené alebo aby boli znevýhodnení v dôsledku takéhoto prechodu. Úprava v článku 25 ods. 2 je dôsledkom rozhodnutia prijatého v súlade s článkom 25 ods. 1.
- (21) Hospodárskymi rozdielmi medzi členskými štátmi sa zaoberá článok 29, ktorý umožňuje členským štátom prijať prechodnú právnu úpravu odlišnú od ustanovení tohto štatútu. Rozdiely tiež odôvodňujú skutočnosť, že sa členským štátom udeľuje možnosť zachovania rovnakého postavenia poslancov Európskeho parlamentu a národných parlamentov,

ROZHODOL TAKTO:

HLAVA I

PREDPISY A VŠEOBECNÉ PODMIENKY VÝKONU MANDÁTU POSLANCOV EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Článok 1

Tento štatút ustanovuje predpisy a všeobecné podmienky výkonu mandátu poslancov Európskeho parlamentu.

Článok 2

1. Poslanci sú slobodní a nezávislí.

⁽³⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 15. septembra 1981, *Lord Bruce of Donington verus Eric Gordon Aspdén*, 208/80, Zb 1981, s. 2205.

2. Dohody o vzdaní sa mandátu poslanca v priebehu alebo na konci volebného obdobia sú neplatné.

Článok 3

1. Poslanci hlasujú samostatne a osobne. Nie sú viazaní príkazmi a ich mandát nie je imperatívny.
2. Dohody o spôsobe výkonu mandátu sú neplatné.

Článok 4

Dokumenty a elektronické záznamy, ktoré poslanec prijal, vypracoval alebo odoslal, sa nepovažujú za dokumenty Parlamentu s výnimkou prípadu, keď boli predložené podľa rokovacieho poriadku.

Článok 5

1. Každý poslanec má právo na podávanie návrhov na akty Spoločenstva v kontexte práva iniciatívy Európskeho parlamentu.
2. Parlament stanoví vo svojom rokovacom poriadku podmienky na výkon tohto práva.

Článok 6

1. Poslanci sú oprávnení nahliadať do všetkých spisov Parlamentu.
2. Odsek 1 sa neuplatňuje na osobné spisy a účty.
3. Odsek 1 sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy Európskej únie a dohody inštitúcií týkajúce sa prístupu k dokumentom.
4. Parlament stanoví podmienky na výkon tohto práva.

Článok 7

1. Dokumenty Európskeho parlamentu sa prekladajú do všetkých úradných jazykov.
2. Ústne vystúpenia sa tlmočia simultánne do všetkých ďalších úradných jazykov.
3. Parlament stanoví podmienky na vykonávanie tohto článku.

Článok 8

1. Poslanci sa môžu združovať do politických skupín.
2. Parlament stanoví podmienky na výkon tohto práva vo svojom rokovacom poriadku.

Článok 9

1. Poslanci majú právo na primeraný plat, ktorý zabezpečí ich nezávislosť.
2. Po zániku mandátu majú poslanci nárok na plat, ktorý je vyplácaný po zániku mandátu, a na starobný dôchodok.
3. Dohody o použití platu, platu, ktorý je vyplácaný po zániku mandátu, a dôchodku na iné ako súkromné účely sú neplatné.
4. Pozostalí rodinní príslušníci poslancov alebo bývalých poslancov sú oprávnení poberať pozostalostný dôchodok.

Článok 10

Výška platu predstavuje 38,5 % základného platu sudcu Súdneho dvora Európskych spoločenstiev.

Článok 11

Plat, ktorý poslanec poberá za výkon svojho mandátu v inom parlamente, sa započíta do platu poslanca Európskeho parlamentu.

Článok 12

1. Plat podľa článku 9 podlieha dani Spoločenstva za rovnakých podmienok ako tie, ktoré sú ustanovené na základe článku 13 Protokolu o výsadách a imunitách Spoločenstva pre úradníkov a iných zamestnancov Európskych spoločenstiev.
2. Zo základu dane nemožno odpočítať služobné a osobné výdavky ani rodinné prídavky alebo dávky sociálneho zabezpečenia podľa článku 3 ods. 2 až 4 nariadenia Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 260/68 z 29. februára 1968, ktorým sa určujú podmienky a postup uplatňovania dane v prospech Európskych spoločenstiev ⁽⁴⁾.
3. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 1, sú členské štáty oprávnené zdaníť plat podľa vnútroštátnych daňových predpisov, ak nedôjde k dvojitému zdaneniu tohto platu.
4. Členské štáty sú oprávnené zohľadniť plat pri stanovení sadzby dane za iné príjmy.
5. Tento článok sa uplatňuje aj na plat, ktorý je vyplácaný po zániku mandátu, ako aj na dôchodky podľa článkov 13, 14, 15 a 17.
6. Plnenia podľa článkov 18, 19 a 20 a príspevky do fondov dôchodkového zabezpečenia podľa článku 27 nepodliehajú žiadnej dani.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 8. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES, Euratom) č. 723/2004 (Ú. v. EÚ L 124, 27.4.2004, s. 1).

Článok 13

1. Po zániku mandátu majú poslanci nárok na plat, ktorý je vyplácaný po zániku mandátu, vo výške platu stanoveného podľa článku 10.
2. Tento nárok zodpovedá jednému mesačnému platu za každý rok výkonu mandátu, nie však menej ako 6 mesiacov a nie viac ako 24 mesiacov.
3. Nárok sa nevzťahuje na poslanca, ktorý začal vykonávať mandát v inom parlamente alebo začal vykonávať funkciu v orgáne verejnej moci.
4. V prípade úmrtia poslanca je plat, ktorý je vyplácaný po zániku mandátu, vyplatený naposledy v mesiaci, v ktorom bývalý poslanec zomrel.

Článok 14

1. Bývalí poslanci majú nárok na starobný dôchodok po dovŕšení 63 rokov života.
2. Výška starobného dôchodku zodpovedá 3,5 % platu stanoveného podľa článku 10 za každý dovŕšený rok výkonu mandátu a jednej dvanástine tejto sumy za každý ďalší mesiac výkonu mandátu, spolu nie viac ako 70 % platu.
3. Nárok na starobný dôchodok majú poslanci bez ohľadu na to, či poberajú akýkoľvek iný starobný dôchodok.
4. Článok 11 sa použije obdobne.

Článok 15

1. V prípade invalidity poslanca, ktorá nastane počas trvania poslaneckého mandátu, má poslanec nárok na invalidný dôchodok.
2. Článok 14 ods. 2 sa použije obdobne. Výška invalidného dôchodku však nesmie byť nižšia ako 35 % platu stanoveného podľa článku 10.
3. Tento nárok sa uplatňuje odo dňa, keď sa poslanec vzdá mandátu.
4. Parlament stanoví podmienky na uplatňovanie tohto nároku.
5. Článok 11 sa použije obdobne.

Článok 16

V prípade, že bývalému poslancovi vznikne nárok na plat, ktorý je vyplácaný po zániku mandátu podľa článku 13, a zároveň nárok na poberanie starobného, resp. invalidného dôchodku podľa článku 14 alebo 15, uplatňuje sa úprava podľa rozhodnutia poslanca.

Článok 17

1. V prípade úmrtia poslanca počas výkonu jeho mandátu alebo bývalého poslanca, ktorý v čase úmrtia poberal dôchodok podľa článku 14 alebo 15, sú jeho manžel/manželka a nezaopatrené deti oprávnení na poberanie pozostalostných dôchodkov.

2. Celková výška dôchodku nesmie byť vyššia ako starobný dôchodok, na ktorý by mal poslanec nárok po skončení volebného obdobia, alebo na ktorý mal alebo by mal bývalý poslanec nárok.
3. Vdove/vdovcovi bude vyplácaných 60 % sumy uvedenej v odseku 2, najmenej ale 30 % platu poslanca podľa článku 10. Tento nárok nie je dotknutý, ak vdova/vdovec uzavrie ďalšie manželstvo. Nárok zaniká, ak za daných okolností v konkrétnom prípade nie sú pochybnosti o tom, že manželstvo bolo uzavreté iba na účely zabezpečenia.
4. Nezaopatrenému dieťaťu bude vyplácaných 20 % zo sumy uvedenej v odseku 2.
5. Ak je to nevyhnutné, maximálna výška dôchodku sa rozdelí medzi vdovca/vdovu a deti v pomere percent stanovených v odsekoch 3 a 4.
6. Dôchodok sa vypláca od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom poslanec zomrel.
7. Nárok manžela/manželky na dôchodok zaniká po jeho/jej úmrtí na konci mesiaca, v ktorom zomrel/a.
8. Nárok dieťaťa zaniká na konci mesiaca, v ktorom dieťa dosiahlo vek 21 rokov. Nárok však trvá naďalej počas prípravy na povolanie, najneskôr však do konca mesiaca, v ktorom dieťa dosiahne vek 25 rokov. Nárok trvá naďalej aj v prípade, ak je dieťa neschopné zaopatriť sa z dôvodu choroby alebo postihnutia.
9. Partner/partnerka z registrovaných partnerstiev uznávaných v členských štátoch majú rovnaké postavenie ako manžel/manželka.
10. Parlament stanoví podmienky na uplatňovanie tohto nároku.

Článok 18

1. Poslanci a bývalí poslanci, poberajúci dôchodky, majú nárok na náhradu dvoch tretín výdavkov vzniknutých v súvislosti s ochorením, tehotenstvom alebo narodením dieťaťa.
2. Parlament stanoví podmienky na uplatňovanie tohto nároku.

Článok 19

1. Poslanci majú nárok na poistenie pokrývajúce riziká, ktoré sú spojené s výkonom ich mandátu.
2. Parlament stanoví podmienky na uplatňovanie tohto nároku. Poslanci znášajú jednu tretinu príslušného poistného.

Článok 20

1. Poslanci majú nárok na náhradu výdavkov, ktoré im vzniknú v súvislosti s výkonom ich mandátu.
2. Pri cestách k rokovacím miestam a z týchto miest, ako aj pri iných služobných cestách uhrádza Parlament skutočne vynaložené výdavky.
3. Ostatné výdavky vzniknuté v súvislosti s výkonom mandátu sa môžu nahradiť paušálne.

4. Parlament stanoví podmienky na uplatňovanie tohto nároku.
5. Článok 9 ods. 3 sa použije obdobne.

Článok 21

1. Poslanci majú nárok na osobných asistentov, ktorých si sami vyberú.
2. Parlament hradí výdavky skutočne vzniknuté v súvislosti s ich zamestnávaním.
3. Parlament stanoví podmienky na uplatňovanie tohto nároku.

Článok 22

1. Poslanec má nárok na využívanie kancelárií a ich zariadenia, telekomunikačných zariadení a služobných vozidiel Parlamentu.
2. Parlament stanoví podmienky na uplatňovanie tohto nároku.

Článok 23

1. Všetky platby sa uskutočňujú z rozpočtu Európskej únie.
2. Platby podľa článkov 10, 13, 14, 15, a 17 sa vyplácajú mesačne v eurách alebo – podľa voľby poslanca – v mene členského štátu, v ktorom má poslanec trvalý pobyt. Parlament stanoví podmienky, za ktorých sa platby uskutočňujú.

Článok 24

Rozhodnutia, ktoré sa týkajú vykonávania tohto štatútu, nadobudnú účinnosť po ich uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

HLAVA II

PRECHODNÉ USTANOVENIA

Článok 25

1. Poslanci, ktorí boli poslancami pred nadobudnutím účinnosti tohto štatútu a boli znovuzvolení, si môžu v súvislosti s platom, platom, ktorý sa vypláca po zániku mandátu, a dôchodkami zvoliť platný vnútroštátny systém na celé obdobie trvania ich mandátu.
2. Tieto platby sa uskutočňujú z rozpočtu členského štátu.

Článok 26

1. Poslanci, ktorí si podľa článku 25 ods. 1 zvolili platný vnútroštátny systém, písomne oznámia toto rozhodnutie predsedovi Európskeho parlamentu do tridsiatich dní odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto štatútu.

2. Takéto rozhodnutie je konečné a neodvolateľné.
3. Ak poslanec neurobí oznámenie v stanovenom termíne, použije sa úprava v tomto štatúte.

Článok 27

1. Dobrovoľný dôchodkový fond, vytvorený Európskym parlamentom, bude zachovaný aj po nadobudnutí účinnosti štatútu pre poslancov alebo bývalých poslancov, ktorí už v tomto fonde nadobudli práva alebo budúce nároky.
2. Nadobudnuté práva alebo budúce nároky zostávajú zachované v plnom rozsahu. Parlament môže stanoviť predpoklady a podmienky nadobudnutia nových práv alebo budúcich nárokov.
3. Poslanci, ktorí poberajú plat podľa článku 10, nemôžu už v rámci dobrovoľného fondu dôchodkového zabezpečenia nadobudnúť žiadne nové práva alebo budúce nároky.
4. Fond nemôžu využívať poslanci prvýkrát zvolení do Parlamentu po nadobudnutí účinnosti tohto štatútu.
5. Článok 9 ods. 3 a článok 14 ods. 3 sa použijú obdobne.

Článok 28

1. Nárok na dôchodok, ktorý získal poslanec podľa vnútroštátnej právnej úpravy ku dňu začiatku uplatňovania tohto štatútu, zostáva zachovaný v plnej výške.
2. Pokiaľ dĺžka obdobia výkonu mandátu v Európskom parlamente alebo v národnom parlamente podľa vnútroštátnej právnej úpravy nestačí na to, aby z nej vyplýval nárok na dôchodok, zohľadňujú sa tieto obdobia pri výpočte dôchodku podľa tohto štatútu. Parlament môže s príslušnými orgánmi členských štátov uzavrieť dohody o prevode budúcich nárokov.

Článok 29

1. Každý členský štát môže pre poslancov, ktorí sú v tomto štáte zvolení, prijať na prechodné obdobie, ktoré nesmie presiahnuť trvanie dvoch volebných období Európskeho parlamentu, v súvislosti s platom, platom, ktorý sa vypláca po zániku mandátu, a dôchodkami právnou úpravu odlišnú od ustanovení tohto štatútu.
2. Postavenie poslancov je podľa takejto právnej úpravy minimálne také ako postavenie poslancov národného parlamentu štátu, v ktorom boli zvolení.
3. Všetky platby sa uskutočňujú z rozpočtu príslušného členského štátu.
4. Nároky poslancov podľa článkov 18 až 22 tohto štatútu nie sú takouto úpravou dotknuté.

HLAVA III

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE

Článok 30

Tento štatút nadobúda účinnosť prvým dňom volebného obdobia Európskeho parlamentu, ktoré sa začne v roku 2009.

V Štrasburgu 28. septembra 2005

*Za Európsky parlament
Predseda*

J. BORRELL FONTELLES
